

dwaars

Gans anders!

In het artikel 'Dialogo in plaats van dogma' (CDV 11/98) van Jaap de Hoop Scheffer stond een opmerkelijke formulering die de grondslag van onze partij raakt en, zo gezien, vooral uit eigen kring nog maar wonderlijk weinig reacties heeft opgeroepen. Ik doel op de uitspraak waarin hij kiest voor het 'christelijk-joods-humanistische erfgoed'.

In het wel gegeven commentaar is er door meer dan één scribent al op gewezen dat met die zinsnede 'de diepe verschillen' worden miskend 'die tussen een humanistisch en christelijk mensbeeld zijn gegroeid.' (H.M. Vroom, Trouw, 21-1-99). Die terechtwijzing is verdiend.

Waarom dan toch die combinatie 'christelijk-humanistisch' gekozen? Klaarblijkelijk niet om een uitweiding in te leiden over onze zeventiende-eeuwse cultuurgeschiedenis, toen die twee denkwijzen nog naast in plaats van tegenover elkaar stonden. De context van het artikel geeft immers duidelijk aan, dat het er hier om gaat het CDA aantrekkelijk(er) te maken voor kiezers die zich van nature niet door een christelijke partij voelen aangesproken. Daarbij sluit aan de gelijkschakeling met andere politieke partijen als het gaat om het spreken van de kerk(en) over maatschappelijke vraagstukken: 'wij zullen net als andere partijen goed luisteren.' Alsof wij niet 'anders' luisteren naar wie over Bijbels getuigenis

En het ligt in dezelfde afwijkende lijn, dat het fractielid Hans Hillen, die sinds kort als vrijdage woordvoerder de visie en de activiteiten van de fractie toelicht, al in zijn eerste sessie begint met naar de VVD te lonken.

Dat verdraagt zich misschien met de kiezersmarkt en zeker met zijn persoonlijke inzichten, maar ten enenmale niet met het verkiezingsprogramma dat, meer dan het vorige, in de lijn ligt van onze christelijk sociale uitgangspunten.

Als de helderheid van onze uitgangspunten door wezensvreemde toevoegingen of inkortingen vertroebelt en als bij de toepassing van de principes in de praktijk te zien is dat de partij niet in staat is om

In de column geven de leden van de redactie hun persoonlijke opvattingen weer.

Zij hopen daarmee een aanzet te geven voor reflectie of debat.

van Gods beloften, daden en geboden' doorgeven en verduidelijken!

Deze uitspraken staan niet op zichzelf. Her en der wordt in onze partij de laatste jaren betoogd dat de C - vanzelfsprekend! - niet geschrapt mag worden, maar toch uit markttechnische overwegingen wat minder nadruk dient te krijgen. Een recent voorbeeld daarvan levert het CDA-Limburg, dat zijn regionale identiteit gaat beleven door bij zijn bijeenkomsten het openen met de bijbel te vervangen door het sluiten van de bijbel.

De vergelijking dringt zich op met een groot-winkelbedrijf, dat van tijd tot tijd tot restyling overgaat om het klantental op peil te houden dan wel te vergroten.

Maar, gans anders dan een supermarkt aan zijn assortiment en anonieme klanten, heeft een programpartij een morele binding aan zijn programma-punten én aan de leden en kiezers die deze punten door lidmaatschap of stem beaamd hebben.

Partij en fractie zijn gehouden in het beleid de consequenties daarvan te trekken en mogen niet, in een poging nieuwe kiezers te trekken, eigenmachtig en eenzijdig een verbreding of vervaging van uitgangspunten of verkiezingsprogramma in praktijk brengen.

Bij de laatstgehouden landelijke verkiezingen is die gulden regel geschonden. Het campagneteam heeft overduidelijk getracht door tussentijdse, niet door de partij geaccordeerde accentverschuivingen potentiële vvd-kiezers bij het CDA te houden of te halen.

krijgt dan consistentie, verliest het CDA meer van zijn identiteit dan voor een niet onbelangrijk deel van zijn leden aanvaardbaar zal zijn. En er zijn, anders dan in het verleden zo langzamerhand alternatieven. Want GPV/RPF en, in mindere mate SGP zijn niet meer te diskwalificeren als louter en alleen op getuigen gericht klein-rechts.

Het is vanzelfsprekend niet te hopen en gelukkig ook niet onvermijdelijk dat het zo ver komt. Bisschop Karl Lehmann wees in CDV 12/98 op een weg die meer voor de hand ligt dan een uittocht, een exodus uit het CDA, namelijk een exodus van het CDA, om weg van geruststellende vrijblijvendheid, ook in de politiek het geloof te beleven. Dat heeft wel zijn prijs. 'Zonder een minimum aan bereidheid anders te zijn, zuurdesem in de maatschappij te zijn en tot een 'exodus' op te breken is er geen echt geloof mogelijk.'

Drs. Marten Beinema

Drs. Marten Beinema